Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 9 Δεκεμβρίου 2022
(OR. en)

15623/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0338(NLE)

PROCIV 149
ENV 1248
JAI 1617
SAN 650
COSI 315
CHIMIE 100
ENFOPOL 619
RECH 645
CT 220
DENLEG 93
COTER 297
RELEX 1657
ENER 654
HYBRID 116
TRANS 768
CYBER 397
TELECOM 512
ESPACE 125
ATO 102
CSC 561
ECOFIN 1279
CSCI 189
DATAPROTECT 346
MI 912
CODEC 1916
COPS 581
JAIEX 103
COPEN 430
IND 533
POLMIL 297
IPCR 116
DIGIT 231
DISINFO 102
CSDP/PSDC 848
MARE 71
POLMAR 78

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
αριθ. προηγ. εγγρ.:	13713/22, 15454/22
Θέμα:	ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο κατά την 3920ή σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2022.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2022/… ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της …

σχετικά με συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 και το άρθρο 292 πρώτη και δεύτερη περίοδος,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1) Προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, είναι προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών και της Ένωσης στο σύνολό της να προσδιοριστούν σαφώς και να προστατεύονται οι σχετικές κρίσιμες υποδομές που παρέχουν βασικές υπηρεσίες εντός της εσωτερικής αγοράς —ιδίως σε νευραλγικούς τομείς όπως η ενέργεια, οι ψηφιακές υποδομές, οι μεταφορές και το διάστημα— καθώς και οι κρίσιμες υποδομές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο διασυνοριακό ενδιαφέρον[1] και των οποίων η διατάραξη θα μπορούσε να επηρεάσει σοβαρά άλλα κράτη μέλη.

[1] Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν οι υποδομές σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές τους και μπορούν να βασίζονται, μεταξύ άλλων, στην εκτίμηση κινδύνου και στον αντίκτυπο και του χαρακτήρα του συμβάντος.

2) Η παρούσα σύσταση, η οποία αποτελεί μη δεσμευτική πράξη, καταδεικνύει την πολιτική βούληση των κρατών μελών να συνεργαστούν και την προσήλωσή τους στα συνιστώμενα μέτρα, τα οποία επισημάνθηκαν στο πλαίσιο σχεδίου πέντε σημείων από την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ παράλληλα σέβεται εξολοκλήρου τις αρμοδιότητες των κρατών μελών. Η παρούσα σύσταση δεν θίγει την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας ασφάλειας ή της άμυνας των κρατών μελών· επομένως δεν αναμένεται από κανένα κράτος μέλος να κοινοποιεί στοιχεία εις βάρος των εν λόγω συμφερόντων.

3) Η πρωταρχική ευθύνη για την εγγύηση της ασφάλειας και της παροχής βασικών υπηρεσιών από κρίσιμες υποδομές ανήκει στα κράτη μέλη και στους φορείς εκμετάλλευσης των κρίσιμων υποδομών τους, ωστόσο είναι σκόπιμο να ενισχυθεί ο συντονισμός σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως υπό το πρίσμα ορισμένων εξελισσόμενων απειλών που ενδέχεται να πλήττουν αρκετά κράτη μέλη ταυτόχρονα —όπως ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι υβριδικές εκστρατείες εις βάρος κρατών μελών— ή να επηρεάζουν την ανθεκτικότητα και την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας, της εσωτερικής αγοράς και της κοινωνίας της Ένωσης στο σύνολό τους. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε κρίσιμες υποδομές εκτός της επικράτειας των κρατών μελών, όπως σε υποθαλάσσιες κρίσιμες υποδομές ή υπεράκτιες ενεργειακές υποδομές.

4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 20ής και 21ης Οκτωβρίου 2022, καταδίκασε απερίφραστα τις πράξεις δολιοφθοράς σε κρίσιμες υποδομές, όπως εκείνες που σημειώθηκαν στους αγωγούς Nord Stream, δηλώνοντας τη βούληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δώσει ενιαία και αποφασιστική απάντηση σε οποιαδήποτε εσκεμμένη διατάραξη των κρίσιμων υποδομών ή άλλες υβριδικές ενέργειες.

5) Δεδομένου του ταχέως εξελισσόμενου τοπίου στον τομέα των απειλών, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα κατά προτεραιότητα σε νευραλγικούς τομείς (όπως η ενέργεια, οι ψηφιακές υποδομές, οι μεταφορές και το διάστημα), καθώς και σε άλλους σχετικούς τομείς που προσδιορίζουν τα κράτη μέλη. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να εστιάζουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών, λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς κινδύνους, ιδίως τις αλυσιδωτές επιπτώσεις, τη διαταραχή της αλυσίδας εφοδιασμού, την εξάρτηση, τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, τους αναξιόπιστους προμηθευτές και εταίρους και τις υβριδικές απειλές και εκστρατείες, συμπεριλαμβανομένης της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό. Όσον αφορά τις εθνικές κρίσιμες υποδομές, θα πρέπει, λόγω των πιθανών συνεπειών, να δοθεί προτεραιότητα σε κρίσιμες υποδομές σημαντικού διασυνοριακού ενδιαφέροντος. Τα κράτη μέλη προτρέπονται να λάβουν επειγόντως τα εν λόγω μέτρα ενίσχυσης της ανθεκτικότητας όπου αρμόζει, τηρώντας παράλληλα την προσέγγιση που ορίζει το εξελισσόμενο νομικό πλαίσιο.

(6) Η προστασία των ευρωπαϊκών κρίσιμων υποδομών στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών ρυθμίζεται σήμερα από την οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου[2], η δε ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση, με έμφαση στις απειλές που συνδέονται με τον κυβερνοχώρο, ρυθμίζεται από την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3]. Με σκοπό να εξασφαλιστεί υψηλότερο κοινό επίπεδο ανθεκτικότητας και η προστασία των κρίσιμων υποδομών, της κυβερνοασφάλειας και της χρηματοπιστωτικής αγοράς, βρίσκεται υπό εξέλιξη η τροποποίηση και συμπλήρωση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, καθώς θεσπίζονται νέοι κανόνες για τις κρίσιμες οντότητες (εφεξής: οδηγία CER), ενισχυμένοι κανόνες για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση (εφεξής: οδηγία NIS2) και νέοι κανόνες για την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα (DORA).

7) Τα κράτη μέλη θα πρέπει, σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, να χρησιμοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα εργαλεία για να προχωρήσουν και να συμβάλουν στην ενίσχυση της υλικής ανθεκτικότητας και της κυβερνοανθεκτικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, ως κρίσιμες υποδομές θα πρέπει να νοούνται οι συναφείς κρίσιμες υποδομές που είτε προσδιορίζονται από κάθε κράτος μέλος σε εθνικό επίπεδο είτε χαρακτηρίζονται ως ευρωπαϊκές κρίσιμες υποδομές βάσει της οδηγίας 2008/114/ΕΚ, καθώς και οι κρίσιμες οντότητες που θα προσδιοριστούν δυνάμει της οδηγίας CER ή, κατά περίπτωση, οι οντότητες που θα υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας NIS2. Ως ανθεκτικότητα θα πρέπει να νοείται η ικανότητα των κρίσιμων υποδομών όσον αφορά την πρόληψη, την προστασία, την ανταπόκριση, την αντίσταση, τον μετριασμό, την απορρόφηση, την προσαρμογή ή την ανάκαμψη σε σχέση με συμβάντα που διαταράσσουν ή έχουν τη δυνατότητα να διαταράξουν σοβαρά την παροχή βασικών υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά, δηλαδή υπηρεσιών νευραλγικής σημασίας για τη διατήρηση βασικών λειτουργιών της κοινωνίας και της οικονομίας, για τη δημόσια ασφάλεια και προστασία, την υγεία του πληθυσμού, ή για το περιβάλλον.

---

2 Οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

3 Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1).

8) Προκειμένου να συντονιστούν οι εργασίες ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο κοινό επίπεδο ανθεκτικότητας και προστασίας των κρίσιμων υποδομών που επιδιώκουν οι νέοι κανόνες που θα ισχύσουν για τις κρίσιμες οντότητες, είναι αναγκαία η συμμετοχή εθνικών εμπειρογνωμόνων. Αυτός ο συντονισμός των εργασιών θα επιτρέψει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά δραστηριότητες όπως η εκπόνηση μεθοδολογιών για τον προσδιορισμό των βασικών υπηρεσιών που παρέχονται από κρίσιμες υποδομές. Η Επιτροπή έχει ήδη αρχίσει να συγκαλεί τους εν λόγω εμπειρογνώμονες και να διευκολύνει το έργο τους, και προτίθεται να συνεχίσει τις εργασίες αυτές. Μόλις τεθεί σε ισχύ η νέα οδηγία CER και συσταθεί η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων δυνάμει αυτής, η λόγω ομάδα θα πρέπει να συνεχίσει αυτές τις προπαρασκευαστικές εργασίες βάσει των καθηκόντων της.

9) Δεδομένων των αλλαγών στο σκηνικό των απειλών, θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω η δυνατότητα να διενεργούνται προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για κρίσιμες υποδομές σε εθνικό επίπεδο, καθώς οι προσομοιώσεις αυτές θα μπορούσαν να αποβούν χρήσιμες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους. Ιδίως ο ενεργειακός τομέας αναμένεται να ωφεληθεί περισσότερο από τη διενέργεια προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων βασισμένων σε από κοινού συμφωνημένες αρχές, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του και των συνεπειών που θα είχε η πιθανή διατάραξή του σε ολόκληρη την Ένωση. Τέτοιες προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, επομένως θα πρέπει αυτά να προτρέπουν και να υποστηρίζουν τους φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών ώστε να τις διενεργούν όποτε αυτές αξιολογούνται ως επωφελείς και σύμφωνα με τα εθνικά τους νομικά πλαίσια.

10) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν συντονισμένα και αποτελεσματικά οι σημερινές και οι αναμενόμενες στο μέλλον απειλές, η Επιτροπή προτρέπεται να παρέχει πρόσθετη στήριξη στα κράτη μέλη, ιδίως χορηγώντας τους συναφείς πληροφορίες με τη μορφή ενημερώσεων, μη δεσμευτικών εγχειριδίων και κατευθυντήριων γραμμών. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (εφεξής: ΕΥΕΔ) θα πρέπει να χορηγεί εκτιμήσεις απειλών, ιδίως μέσω του Κέντρου Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ και της Μονάδας Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών που λειτουργεί στο πλαίσιό του, και με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Πληροφοριών του Στρατιωτικού Επιτελείου της ΕΕ (εφεξής: ΣΕΕΕ) στο πλαίσιο της Ενιαίας Ικανότητας Ανάλυσης Πληροφοριών (εφεξής: SIAC). Η Επιτροπή καλείται επίσης να προωθήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, την αξιοποίηση των χρηματοδοτούμενων από την ένωση έργων έρευνας και καινοτομίας.

11) Η αυξανόμενη αλληλεξάρτηση των υλικών και ψηφιακών υποδομών έχει ως αποτέλεσμα, να είναι πιθανό κακόβουλες δραστηριότητες στον κυβερνοχώρο που στοχεύουν σε νευραλγικούς τομείς να επιφέρουν διατάραξη ή ζημίες σε υλικές υποδομές ή η δολιοφθορά υλικών υποδομών να εμποδίζει την πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες. Τα κράτη μέλη καλούνται να επιταχύνουν τις προπαρασκευαστικές εργασίες για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου για τις κρίσιμες οντότητες και του ενισχυμένου νομικού πλαισίου για την κυβερνοασφάλεια, αξιοποιώντας την πείρα που απέκτησαν στο πλαίσιο της ομάδας συνεργασίας που συστάθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 (εφεξής: ομάδα συνεργασίας NIS), το συντομότερο δυνατόν, έχοντας κατά νου τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, καθώς και ότι οι εργασίες αυτές θα πρέπει να προχωρήσουν παράλληλα και συνεκτικά.

12) Πέρα από την ενίσχυση της ετοιμότητας, είναι επίσης σημαντικό να υποστηριχθούν οι ικανότητες ταχείας και αποτελεσματικής αντίδρασης σε περίπτωση που διαταραχθούν βασικές υπηρεσίες που παρέχονται από κρίσιμες υποδομές. Για τον σκοπό αυτό η παρούσα σύσταση περιλαμβάνει μέτρα τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων επισημαίνοντας τον υποστηρικτικό ρόλο και την προστιθέμενη αξία που μπορεί να έχει η καθιέρωση της ενισχυμένης συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (εφεξής: ΜΠΠΕ), ο οποίος δημιουργήθηκε με την απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[4], και η χρήση παρόμοιων μέσων του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος που θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5].

13) Η Επιτροπή, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (εφεξής: ύπατος εκπρόσωπος) και η ομάδα συνεργασίας NIS σε συνεργασία με αρμόδιους μη στρατιωτικούς και στρατιωτικούς φορείς και οργανισμούς και καθιερωμένα δίκτυα, μεταξύ των οποίων και το ευρωπαϊκό δίκτυο οργανισμών διασύνδεσης για τις κρίσεις στον κυβερνοχώρο (εφεξής: EU-CyCLONe), διενεργούν αξιολόγηση κινδύνων και διαμορφώνουν σενάρια κινδύνου. Επιπλέον, σε συνέχεια της κοινής υπουργικής έκκλησης της Nevers, διενεργείται επί του παρόντος εκτίμηση κινδύνου από την ομάδα συνεργασίας NIS, με την υποστήριξη της Επιτροπής και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (εφεξής: ENISA), σε συνεργασία με τον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC). Οι δύο αυτές ασκήσεις θα είναι σύμφωνες και συντονισμένες προς την άσκηση εκπόνησης σεναρίων στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ, η οποία περιλαμβάνει συμβάντα κυβερνοασφάλειας μαζί με τον πραγματικό αντίκτυπό τους, και η οποία αναπτύσσεται επί του παρόντος από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Για λόγους αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας και συνέπειας, καθώς και για την ορθή εφαρμογή της παρούσας σύστασης, τα αποτελέσματα των εν λόγω ασκήσεων αναμένεται να αποτυπώνονται σε εθνικό επίπεδο.

---

4 Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924).

5 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69).

14) Προκειμένου να ενισχύσει άμεσα την ετοιμότητα και τις ικανότητες αντιμετώπισης κυβερνοπεριστατικών μεγάλης κλίμακας, η Επιτροπή κατάρτισε βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα στήριξης των κρατών μελών, μέσω της διάθεσης πρόσθετης χρηματοδότησης στον ENISA. Οι προσφερόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δράσεις ετοιμότητας, όπως δοκιμές διείσδυσης οντοτήτων για τον εντοπισμό τρωτών σημείων. Το πρόγραμμα μπορεί, επίσης, να ενισχύσει τις δυνατότητες παροχής βοήθειας προς τα κράτη μέλη σε περίπτωση κυβενοπεριστατικού μεγάλης κλίμακας που πλήττει κρίσιμες οντότητες. Πρόκειται για ένα πρώτο βήμα με βάση τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 23ης Μαΐου 2022 σχετικά με τη διαμόρφωση της στάσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κυβερνοχώρο (εφεξής: συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη στάση της ΕΕ στον κυβερνοχώρο), με τα οποία ζητείται από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για ένα ταμείο έκτακτης ανάγκης στον κυβερνοχώρο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις ευκαιρίες αυτές, σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις, και ενθαρρύνονται να συνεχίσουν τις εργασίες στον τομέα της ενωσιακής διαχείρισης κρίσεων στον κυβερνοχώρο, ιδίως παρακολουθώντας τακτικά και καταγράφοντας την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εφαρμογή του χάρτη πορείας για τη διαχείριση κρίσεων στον κυβερνοχώρο που αναπτύχθηκε πρόσφατα στο Συμβούλιο. Ο εν λόγω χάρτης πορείας είναι ένα δυναμικό έγγραφο και θα πρέπει να επανεξετάζεται και να επικαιροποιείται όποτε χρειάζεται.

15) Τα παγκόσμια υποθαλάσσια καλώδια επικοινωνιών είναι απαραίτητα για την παγκόσμια και ενδοενωσιακή συνδεσιμότητα. Λόγω του σημαντικού μήκους αυτών των καλωδίων και της εγκατάστασής τους στον θαλάσσιο βυθό, είναι εξαιρετικά δύσκολη η υποβρύχια οπτική παρακολούθηση των μεγαλύτερων τμημάτων αυτών των καλωδίων. Η συντρέχουσα δικαιοδοσία και άλλα ζητήματα δικαιοδοσίας που σχετίζονται με τέτοια καλώδια αποτελούν ιδιαίτερη περίπτωση όσον αφορά την ευρωπαϊκή και διεθνή συνεργασία για την προστασία και την αποκατάσταση των υποδομών. Ως εκ τούτου, όσον αφορά τα υποθαλάσσια καλώδια επικοινωνιών, είναι αναγκαίο οι τρέχουσες και οι προγραμματισμένες εκτιμήσεις κινδύνου που αφορούν τις ψηφιακές και τις υλικές υποδομές που υποστηρίζουν ψηφιακές υπηρεσίες να συμπληρωθούν με ειδικές εκτιμήσεις κινδύνου και με επιλογές για μέτρα μετριασμού. Τα κράτη μέλη καλούν την Επιτροπή να διενεργήσει μελέτες για τον σκοπό αυτό και κοινοποιήσει τα πορίσματά της στα κράτη μέλη.

16) Οι απειλές που σχετίζονται με ψηφιακές υποδομές μπορούν να πλήξουν επίσης τους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, για παράδειγμα σε περιπτώσεις που ενεργειακές τεχνολογίες έχουν ενσωματωμένες ψηφιακές συνιστώσες. Η ασφάλεια των συνδεδεμένων αλυσίδων εφοδιασμού είναι καίριας σημασίας για το αδιάλειπτο της παροχής βασικών υπηρεσιών και για τον στρατηγικό έλεγχο των κρίσιμων υποδομών του ενεργειακού τομέα. Οι περιστάσεις αυτές θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη μέτρων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών σύμφωνα με την παρούσα σύσταση.

17) Λόγω της αυξανόμενης σημασίας των διαστημικών υποδομών, των διαστημικών περιουσιακών στοιχείων εδάφους, μεταξύ των οποίων οι εγκαταστάσεις παραγωγής, και των διαστημικών υπηρεσιών για δραστηριότητες σχετικές με την ασφάλεια, καθίσταται απαραίτητο να εξασφαλιστεί η ανθεκτικότητα και η προστασία των περιουσιακών στοιχείων και υπηρεσιών της Ένωσης στο διάστημα και στο έδαφος στο εσωτερικό της Ένωσης. Για τον ίδιο λόγο, είναι επίσης αναγκαίο, στο πλαίσιο της παρούσας σύστασης, να γίνεται περισσότερο δομημένη χρήση των διαστημικών δεδομένων και υπηρεσιών που παρέχουν τα διαστημικά συστήματα και προγράμματα που αποσκοπούν στην επιτήρηση και την παρακολούθηση, καθώς και στην προστασία κρίσιμων υποδομών σε άλλους τομείς. Κατά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κατάλληλες από την άποψη αυτή δράσεις που θα προταθούν στο πλαίσιο της επικείμενης διαστημικής στρατηγικής της ΕΕ για την ασφάλεια και την άμυνα.

18) Η συνεργασία σε διεθνές επίπεδο είναι επίσης αναγκαία για να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν οι κρίσιμες υποδομές, μεταξύ άλλων, στα διεθνή ύδατα. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη καλούνται να συνεργαστούν με την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο, ώστε να λάβουν ορισμένα μέτρα για να επιτευχθεί αυτή η συνεργασία, έχοντας κατά νου ότι τα εκάστοτε μέτρα θα είναι σε πλήρη συμφωνία προς τα αντίστοιχα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους βάσει του δικαίου της Ένωσης και ιδίως των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν τις εξωτερικές σχέσεις.

19) Η Επιτροπή, όπως ορίζεται στην ανακοίνωσή της της 15ης Φεβρουαρίου 2022 με τίτλο «Συμβολή της Επιτροπής στην ευρωπαϊκή άμυνα» και με σκοπό να υποστηρίξει τη «Στρατηγική Πυξίδα της ΕΕ για την ασφάλεια και την άμυνα — Για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που προστατεύει τους πολίτες, τις αξίες και τα συμφέροντά της και συμβάλλει στη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια», θα αξιολογήσει σε συνεργασία με τον ύπατο εκπρόσωπο και τα κράτη μέλη τις τομεακές βασικές γραμμές της ΕΕ για την ανθεκτικότητα σε υβριδικές απειλές, εντοπίζοντας τα κενά και τις ανάγκες, και προσδιορίζοντας μέτρα ώστε αυτά να αντιμετωπιστούν ως το 2023. Η πρωτοβουλία αυτή αναμένεται να τροφοδοτήσει τις εργασίες στο πλαίσιο της παρούσας σύστασης, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και του συντονισμού της δράσης προκειμένου να ενισχυθεί περεταίρω η ανθεκτικότητα, μεταξύ άλλων και στον τομέα των κρίσιμων υποδομών.

20) Η στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στη θάλασσα του 2014 και το αναθεωρημένο σχέδιο δράσης της ζητούσαν την αυξημένη προστασία των θαλάσσιων κρίσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των υποβρύχιων υποδομών, και ιδίως των υποδομών θαλάσσιων μεταφορών, ενέργειας και επικοινωνιών, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τον θαλάσσιο τομέα με τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας και της εξορθολογισμένης ανταλλαγής πληροφοριών (υποχρεωτικής και εθελοντικής). Η εν λόγω στρατηγική και το σχέδιο δράσης που σήμερα βρίσκονται υπό επικαιροποίηση, θα περιλαμβάνουν ενισχυμένες δράσεις που θα αποσκοπούν στην προστασία των θαλάσσιων κρίσιμων υποδομών. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να συμπληρώνουν την παρούσα σύσταση.

21) Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών συμβάλλει στις ευρύτερες προσπάθειες που καταβάλλονται για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών και εκστρατειών κατά της Ένωσης και των κρατών μελών της. Η παρούσα σύσταση βασίζεται στην κοινή ανακοίνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τίτλο «Κοινό πλαίσιο για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών — Απόκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Η δράση 1 του κοινού πλαισίου, δηλαδή η έρευνα για τους υβριδικούς κινδύνους, διαδραματίζει καίριο ρόλο στον εντοπισμό των τρωτών σημείων που ενδέχεται να επηρεάζουν εθνικές και πανευρωπαϊκές δομές και δίκτυα. Επιπλέον, με την εφαρμογή των συμπερασμάτων του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2022, σχετικά με ένα πλαίσιο για συντονισμένη αντίδραση της ΕΕ στις υβριδικές εκστρατείες θα εξασφαλιστεί ισχυρότερη συντονισμένη δράση μέσω της εφαρμογής της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών σε όλους τους επηρεαζόμενους τομείς.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΣΤΟΧΟΣ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

1) Η παρούσα σύσταση καθορίζει σειρά στοχευμένων δράσεων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την προαιρετική στήριξη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών, δίνοντας έμφαση σε κρίσιμες υποδομές σημαντικού διασυνοριακού ενδιαφέροντος και σε συγκεκριμένους νευραλγικούς τομείς, όπως η ενέργεια, οι ψηφιακές υποδομές, οι μεταφορές και το διάστημα. Αυτές οι στοχευμένες δράσεις είναι η ενισχυμένη ετοιμότητα, η ενισχυμένη αντίδραση και διεθνής συνεργασία.

2) Πληροφορίες που σύμφωνα με ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες και σύμφωνα με τους κανόνες περί επιχειρηματικού απορρήτου είναι απόρρητες, ανταλλάσσονται για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης με την Επιτροπή και άλλες αρμόδιες αρχές μόνο εφόσον η ανταλλαγή είναι αναγκαία για την ορθή εφαρμογή της παρούσας σύστασης. Επίσης, η παρούσα σύσταση δεν θίγει την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας ασφάλειας ή της άμυνας των κρατών μελών και κανένα κράτος μέλος δεν αναμένεται να ανταλλάσσει πληροφορίες εις βάρος των εν λόγω συμφερόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ

Δράσεις σε επίπεδο κρατών μελών

3) Τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά την επικαιροποίηση των εκτιμήσεων κινδύνου ή των υφιστάμενων ισοδύναμων αναλύσεών τους, να εξετάσουν το ενδεχόμενο να υιοθετήσουν μία προσέγγιση για όλους τους κινδύνους, η οποία να συμβαδίζει με τον εξελισσόμενο χαρακτήρα των τρεχουσών απειλών για τις κρίσιμες υποδομές τους, ιδίως σε συγκεκριμένους νευραλγικούς τομείς και, όπου είναι δυνατόν, στο σύνολο των τομέων που θα καλύπτει το επικείμενο νέο νομικό πλαίσιο για τις κρίσιμες οντότητες.

4) Τα κράτη μέλη καλούνται να επιταχύνουν τις προπαρασκευαστικές εργασίες και να θεσπίσουν μέτρα για να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα, όπου είναι δυνατόν, όπως ορίζεται στο επικείμενο νομικό πλαίσιο που θα ισχύσει για τις κρίσιμες οντότητες, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη συνεργασία και την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών με την Επιτροπή και μεταξύ των κρατών μελών, στον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον και στην ενίσχυση της στήριξης των προσδιοριζόμενων κρίσιμων οντοτήτων έτσι ώστε να βελτιωθεί η ανθεκτικότητά τους.

5) Η κατάρτιση και οι ασκήσεις των εμπειρογνωμόνων, καθώς και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων μεταξύ τους θα πρέπει να υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτρέπουν τους εμπειρογνώμονες να συμμετέχουν στις υφιστάμενες πλατφόρμες κατάρτισης, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, για παράδειγμα στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ.

6) Τα κράτη μέλη, θα πρέπει να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που διενεργούνται από φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών βάσει από κοινού συμφωνημένων αρχών σε ενωσιακό επίπεδο, τουλάχιστον στον τομέα της ενέργειας, εφόσον αυτές είναι επωφελείς. Στις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων θα πρέπει να αξιολογείται η ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών έναντι ανταγωνιστικών ανθρωπογενών απειλών. Ως εκ τούτου, σκοπός των κρατών μελών θα πρέπει να είναι να προσδιορίσουν τις οικείες κρίσιμες υποδομές που θα υποβληθούν σε άσκηση προσομοίωσης και να προβούν σε διαβουλεύσεις με τους οικείους φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2023. Επιπλέον, οι φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών θα πρέπει να στηρίζονται από τα κράτη μέλη, ώστε να διενεργούν τις εν λόγω ασκήσεις προσομοίωσης το συντομότερο δυνατόν και να επιδιώκουν την ολοκλήρωσή τους το αργότερο έως το τέλος του 2023, κατ' εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας. Το Συμβούλιο σκοπεύει να αποτιμήσει την κατάσταση έως το τέλος του Απριλίου του 2023.

7) Λόγω των ταχέως εξελισσόμενων απειλών για τις κρίσιμες υποδομές, είναι ζωτικής σημασίας να διατηρηθεί υψηλό επίπεδο προστασίας τους. Τα κράτη μέλη προτρέπονται να διαθέτουν επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους για την ενίσχυση των ικανοτήτων των αρμόδιων εθνικών αρχών τους και να τις στηρίζουν, προκειμένου να μπορέσουν να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών. Ενθαρρύνονται επίσης να διαθέτουν επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους για τη στήριξη των αρχών που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση κυβερνοπεριστατικών μεγάλης κλίμακας και να μεριμνούν για την πλήρη κινητοποίηση των ομάδων αντιμετώπισης περιστατικών ασφάλειας υπολογιστών (εφεξής: ομάδες CSIRT) και των αρμόδιων αρχών στα δίκτυα CSIRT και EU - CyCLONe αντίστοιχα.

8) Τα κράτη μέλη καλούνται, σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις, να αξιοποιήσουν τις δυνητικές ευκαιρίες χρηματοδότησης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών στην Ένωση για τα ίδια, καθώς και να ενθαρρύνουν τους φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών να αξιοποιήσουν τις εν λόγω ευκαιρίες χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των διευρωπαϊκών δικτύων, ενάντια στο πλήρες φάσμα σημαντικών απειλών, ιδίως στο πλαίσιο των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[6], το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[7], τον ΜΠΠΕ και το σχέδιο REPowerEU της Επιτροπής. Τα κράτη μέλη προτρέπονται επίσης να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα αποτελέσματα των σχετικών έργων στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[8].

---

6 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 94).

7 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 289).

8 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

9) Όσον αφορά τις υποδομές επικοινωνιών και δικτύων στην Ένωση, η ομάδα συνεργασίας NIS καλείται, ενεργώντας κατ'εφαρμογή του άρθρου 11 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, να επιταχύνει τις εν εξελίξει εργασίες της για στοχευμένη εκτίμηση κινδύνων με βάση την κοινή υπουργική έκκληση της Nevers, και να υποβάλει τις πρώτες συστάσεις της το συντομότερο δυνατόν. Η εν λόγω εκτίμηση κινδύνου θα πρέπει να παρέχει στοιχεία σχετικά με την εν εξελίξει διατομεακή αξιολόγηση των κινδύνων στον κυβερνοχώρο και τα σενάρια που ζήτησε το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του σχετικά με τη στάση της ΕΕ στον κυβερνοχώρο. Επιπλέον, κατά τις εργασίες αυτές θα πρέπει να διασφαλιστεί η συνοχή και η συμπληρωματικότητά τους με τις εργασίες που εκτελούνται από το πρόγραμμα εργασιών της ομάδας συνεργασίας NIS σχετικά με την ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών, καθώς και από άλλες σχετικές ομάδες.

10) Η ομάδα συνεργασίας NIS καλείται επίσης να συνεχίσει, με την υποστήριξη της Επιτροπής και του ENISA, να εκτελεί τις εργασίες της που αφορούν την ασφάλεια των ψηφιακών υποδομών, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις υποθαλάσσιες υποδομές και συγκεκριμένα με τα υποθαλάσσια καλώδια επικοινωνιών. Καλείται, επιπλέον, να ξεκινήσει τις εργασίες της στον τομέα του διαστήματος, μεταξύ άλλων καταρτίζοντας, όπου απαιτείται, κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής και μεθοδολογίες διαχείρισης κινδύνων κυβερνοασφάλειας για τους φορείς εκμετάλλευσης στον τομέα του διαστήματος, βασιζόμενη σε προσέγγιση που να καλύπτει όλους τους κινδύνους και σε προσέγγιση βάσει κινδύνου, αποσκοπώντας να αυξήσει την ανθεκτικότητα των υποδομών εδάφους που υποστηρίζουν την παροχή διαστημικών υπηρεσιών.

11) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις υπηρεσίες κυβερνοετοιμότητας που προσφέρονται από το βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα στήριξης της Επιτροπής, το οποίο υλοποιεί μαζί με τον ENISA, για παράδειγμα τη διενέργεια δοκιμών διείσδυσης για τον εντοπισμό τρωτών σημείων· στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνονται να δώσουν προτεραιότητα στις οντότητες που διαχειρίζονται κρίσιμες υποδομές στους τομείς της ενέργειας, των ψηφιακών υποδομών και των μεταφορών.

12) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιούν στο έπακρο το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Θέματα Κυβερνοασφάλειας (εφεξής: ECCC). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτρέπουν τα εθνικά τους κέντρα συντονισμού να συνεργάζονται ενεργά με τα μέλη της κοινότητας κυβερνοασφάλειας όσον αφορά την οικοδόμηση ικανοτήτων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, με σκοπό την καλύτερη στήριξη των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών.

13) Τα κράτη μέλη είναι σημαντικό να εφαρμόσουν τα μέτρα που συνιστώνται στην εργαλειοθήκη της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια 5G και ιδίως να θεσπίσουν περιορισμούς για τους προμηθευτές υψηλού κινδύνου —δεδομένου ότι οποιαδήποτε καθυστέρηση πιθανώς να εντείνει την τρωτότητα των δικτύων της Ένωσης— καθώς και να ενισχύσουν τη υλική και μη υλική προστασία των κρίσιμων και ευαίσθητων τμημάτων των δικτύων 5G, μεταξύ άλλων επιβάλλοντας αυστηρούς ελέγχους όσον αφορά την πρόσβαση. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να εκτιμούν κατά πόσον είναι αναγκαίο να ληφθεί συμπληρωματική δράση για τη διασφάλιση συνεκτικού επιπέδου ασφάλειας και ανθεκτικότητας των δικτύων 5G.

14) Τα κράτη μέλη, από κοινού με την Επιτροπή και τον ENISA, θα πρέπει να επικεντρωθούν στην εφαρμογή των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού ΤΠΕ.

15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον επικείμενο κώδικα δικτύου για τις πτυχές κυβερνοασφάλειας των διασυνοριακών ροών ηλεκτρικής ενέργειας αξιοποιώντας την πείρα από την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της ομάδας συνεργασίας NIS, ιδίως δε το έγγραφο αναφοράς που εκπόνησε σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας για τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών.

16) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δρομολογήσουν τη χρήση του Copernicus, του Galileo και του Ενωσιακού Προγράμματος γεωσκόπησης και παρακολούθησης της γης (εφεξής: EGNOS) για την επιτήρηση, ώστε να ανταλλάσσουν σχετικές πληροφορίες με τους εμπειρογνώμονες που συγκαλούνται σύμφωνα με το σημείο 15. Είναι σκόπιμο να αξιοποιηθούν ορθά οι δυνατότητες που προσφέρουν οι κυβερνητικές δορυφορικές επικοινωνίες της Ένωσης (GOVSATCOM) του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης για την παρακολούθηση των κρίσιμων υποδομών και τη στήριξη της πρόβλεψης και αντιμετώπισης κρίσεων.

Δράσεις σε επίπεδο Ένωσης

17) Ο διάλογος και η συνεργασία μεταξύ των εμπειρογνωμόνων που έχουν οριστεί από τα κράτη μέλη και με την Επιτροπή θα πρέπει να ενισχυθούν, ώστε να συμβάλλουν στην ενίσχυση της υλικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών, ιδίως με:

α) τη συμβολή στην προετοιμασία, την ανάπτυξη και την προώθηση κοινών προαιρετικών εργαλείων για τη στήριξη των κρατών μελών στην ενίσχυση της εν λόγω ανθεκτικότητας, όπως μεθοδολογιών και σεναρίων κινδύνου·

β) την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη για την εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου για τις κρίσιμες οντότητες, καθώς και προτροπή της Επιτροπής να εκδώσει εγκαίρως την κατ' εξουσιοδότηση πράξη·

γ) τη στήριξη της διενέργειας των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων που αναφέρονται στο σημείο 6, αρχικά εκείνων που επικεντρώνονται σε ανταγωνιστικές ανθρωπογενείς απειλές στον τομέα της ενέργειας και ακολούθως εκείνων που αφορούν άλλους νευραλγικούς τομείς· την υποστήριξη και παροχή συμβουλών σχετικά με τη διενέργεια των εν λόγω προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους·

δ) τη χρήση οποιασδήποτε ασφαλούς πλατφόρμας δημιουργηθεί από την Επιτροπή για τη συλλογή, τον απολογισμό και την ανταλλαγή, σε εθελοντική βάση, βέλτιστων πρακτικών, διδαγμάτων που αντλήθηκαν από εθνικές εμπειρίες και άλλων πληροφοριών που σχετίζονται με την εν λόγω ανθεκτικότητα.

Οι εμπειρογνώμονες που έχουν οριστεί θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις διατομεακές εξαρτήσεις και στις κρίσιμες υποδομές που παρουσιάζουν σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον κατά την εκτέλεση των εργασιών τους, στις οποίες θα πρέπει να δίνεται, όπου αρμόζει, συνέχεια από το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

18) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αξιοποιούν κάθε δυνατότητα στήριξης που παρέχει η Επιτροπή, —για παράδειγμα μέσω της εκπόνησης εγχειριδίων και κατευθυντήριων γραμμών, όπως το εγχειρίδιο για την προστασία των κρίσιμων υποδομών και των δημόσιων χώρων από συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών— καθώς και τα εργαλεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων των κινδύνων. Η ΕΥΕΔ, ιδίως μέσω του Κέντρου Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ και της Μονάδας Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών που λειτουργεί στο πλαίσιό του, με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Πληροφοριών του ΣΕΕΕ στο πλαίσιο της SIAC, καλείται να πραγματοποιήσει ενημερωτικές παρουσιάσεις σχετικά με τις απειλές κατά των κρίσιμων υποδομών στην ΕΕ, προκειμένου να βελτιωθεί η επίγνωση της κατάστασης.

19) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν δράσεις που αναλαμβάνει η Επιτροπή με σκοπό να αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα των έργων για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης. Το Συμβούλιο λαμβάνει υπό σημείωση την πρόθεση της Επιτροπής να αυξήσει, εντός του προϋπολογισμού που διατίθεται για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, τη χρηματοδότηση της εν λόγω ανθεκτικότητας, χωρίς να θίξει τη χρηματοδότηση άλλων έργων έρευνας και καινοτομίας σχετιζόμενων με την πολιτική ασφάλεια στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

20) Στο πλαίσιο της ανάθεσης αρμοδιοτήτων που προβλέπεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στάση της ΕΕ στον κυβερνοχώρο, καλούνται η Επιτροπή, ο ύπατος εκπρόσωπος και η ομάδα συνεργασίας NIS, σύμφωνα με τα αντίστοιχα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους βάσει του δικαίου της Ένωσης, να εντείνουν τις εργασίες τους με τα σχετικά δίκτυα και με τους πολιτικούς και στρατιωτικούς φορείς και οργανισμούς ώστε να διενεργηθεί αξιολόγηση κινδύνου και να εκπονηθούν σενάρια κινδύνου κυβερνοασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη σημασία των υποδομών στους τομείς της ενέργειας, της ψηφιακής τεχνολογίας, των μεταφορών και του διαστήματος, καθώς και τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ τομέων και μεταξύ κρατών μελών. Η άσκηση αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους σχετικούς κινδύνους που απειλούν τις υποδομές στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω τομείς. Όπου κρίνεται επωφελές, η αξιολόγηση κινδύνου και τα σενάρια μπορούν να διενεργούνται σε τακτική βάση· στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να συμπληρώνουν και να αξιοποιούν υφιστάμενες ή προγραμματισμένες εκτιμήσεις κινδύνων στους εν λόγω τομείς και να αποφεύγουν τις επικαλύψεις με αυτές. Θα πρέπει επίσης να συνεισφέρουν στις συζητήσεις που αναζητούν τρόπους για να ενισχυθεί η συνολική ανθεκτικότητα των οντοτήτων που διαχειρίζονται κρίσιμες υποδομές και για να αντιμετωπιστούν τα τρωτά σημεία.

21) Η Επιτροπή καλείται να επιταχύνει τις δραστηριότητές της, σύμφωνα με τα αντίστοιχα καθήκοντά της στο πλαίσιο της διαχείρισης κρίσεων στον κυβερνοχώρο, προκειμένου να στηρίξει την ετοιμότητα και την αντίδραση των κρατών μελών σε κυβερνοπεριστατικά μεγάλης κλίμακας, και ιδίως:

α) να εκπονήσει —συμπληρωματικά προς τις σχετικές εκτιμήσεις κινδύνου στο πλαίσιο της ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών— ολοκληρωμένη μελέτη απολογισμού[9] των υποθαλάσσιων υποδομών και συγκεκριμένα των υποθαλάσσιων καλωδίων επικοινωνιών που συνδέουν τα κράτη μέλη καθώς και την Ευρώπη με όλον τον κόσμο, τα πορίσματα της οποίας θα πρέπει να κοινοποιηθούν στα κράτη μέλη·

β) να στηρίξει την ετοιμότητα και την αντίδραση των κρατών μελών και των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης για την αντιμετώπιση κυβερνοπεριστατικών μεγάλης κλίμακας ή σοβαρών περιστατικών, σύμφωνα με το ενισχυμένο νομικό πλαίσιο για την κυβερνοασφάλεια και άλλους σχετικούς εφαρμοστέους κανόνες[10]·

γ) να επιταχύνει την υλοποίηση της βασικής ιδέας του ταμείου έκτακτης ανάγκης στον κυβερνοχώρο διεξάγοντας τη δέουσα συζήτηση με τα κράτη μέλη.

22) Η Επιτροπή προτρέπεται να εντείνει τις εργασίες της όσον αφορά τη μακρόπνοη προληπτική δράση, καθώς και τη συνεργασία της με τα κράτη μέλη βάσει των άρθρων 6 και 10 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, και να στηρίξει —μέσω του σχεδιασμού για την αντιμετώπιση απρόοπτων καταστάσεων— την επιχειρησιακή ετοιμότητα του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών (εφεξής: ΚΣΑΕΑ) και την αντίδραση σε διαταράξεις κρίσιμων υποδομών· προτρέπεται επίσης να αυξήσει τις επενδύσεις σε προληπτικές προσεγγίσεις και στην ετοιμότητα του πληθυσμού· και να αυξήσει τη στήριξη που αφορά την οικοδόμηση ικανοτήτων στο πλαίσιο του δικτύου γνώσεων του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης.

---

9 Η μελέτη αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση των ικανοτήτων και πλεονασμάτων, των τρωτών σημείων, των απειλών και κινδύνων για τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών, των επιπτώσεων που έχουν οι περίοδοι διακοπής της λειτουργίας των (υπερατλαντικών) υποθαλάσσιων καλωδίων για τα κράτη μέλη και την Ένωση στο σύνολό της και του μετριασμού του κινδύνου, και να λαμβάνει παράλληλα υπόψη τον ευαίσθητο χαρακτήρα των εν λόγω πληροφοριών και την ανάγκη προστασίας τους.

10 Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί σε όλες τις δραστηριότητες που υπάγονται στην προετοιμασία αποτελεσματικής συντονισμένης αντίδρασης σε επίπεδο Ένωσης σε περίπτωση διασυνοριακού σοβαρού κυβερνοπεριστατικού ή συναφούς απειλής που θα μπορούσε να έχει συστημικό αντίκτυπο στον χρηματοοικονομικό τομέα της Ένωσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου νομικού πλαισίου για την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα.

23) Η Επιτροπή θα πρέπει να προωθήσει τη χρήση των μέσων επιτήρησης της ΕΕ (Copernicus, Galileo και EGNOS) προκειμένου να στηρίξει την παρακολούθηση των κρίσιμων υποδομών στα κράτη μέλη και, όπου αρμόζει, στις χώρες άμεσης γειτνίασης, και προκειμένου να στηρίξει και άλλες επιλογές επιτήρησης που προβλέπονται στο διαστημικό πρόγραμμα της Ένωσης, όπως το πλαίσιο για την επίγνωση της κατάστασης του διαστήματος και το πλαίσιο της ΕΕ για την επιτήρηση και παρακολούθηση του διαστήματος.

24) Κατά περίπτωση και σύμφωνα με τις αντίστοιχες εντολές τους, οι οργανισμοί της Ένωσης και άλλοι σχετικοί φορείς καλούνται να παρέχουν στήριξη σε θέματα που αφορούν την ανθεκτικότητα κρίσιμων υποδομών, και πιο συγκεκριμένα:

α) ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) στη συλλογή πληροφοριών, την ανάλυση εγκληματολογικών δεδομένων και τη στήριξη των ερευνών στο πλαίσιο διασυνοριακών δράσεων επιβολής του νόμου και, κατά περίπτωση, στην ανταλλαγή των αποτελεσμάτων με τα κράτη μέλη·

β) ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA) σε θέματα σχετικά με την προστασία και την ασφάλεια του ναυτιλιακού τομέα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών θαλάσσιας επιτήρησης για θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια και την προστασία στη θάλασσα·

γ) ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA) και το Δορυφορικό Κέντρο της ΕΕ (SatCen) ενδεχομένως να μπορέσουν να συνδράμουν μέσω επιχειρήσεων στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης·

δ) το ECCC, όσον αφορά τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια, και σε συνεργασία με τον ENISA, θα μπορούσε να στηρίξει την καινοτομία και τη βιομηχανική πολιτική στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

Δράσεις σε επίπεδο κρατών μελών

25) Τα κράτη μέλη καλούνται:

α) να συνεχίσουν να συντονίζουν την αντίδρασή τους, κατά περίπτωση, και να διατηρούν εποπτεία της διατομεακής αντίδρασης σε οξείες διαταράξεις των βασικών υπηρεσιών που παρέχονται από κρίσιμες υποδομές. Αυτό μπορεί να γίνει: στο πλαίσιο ενός μελλοντικού σχεδίου στρατηγικής για τη συντονισμένη αντιμετώπιση διαταράξεων σε κρίσιμες υποδομές με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον· μέσω των υφιστάμενων ρυθμίσεων για την ολοκληρωμένη πολιτική αντιμετώπιση κρίσεων (IPCR) για τον συντονισμό της πολιτικής αντίδρασης όσον αφορά κρίσιμες υποδομές με διασυνοριακό ενδιαφέρον· με το Προσχέδιο συντονισμένης αντιμετώπισης διασυνοριακών περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο στο πλαίσιο της σύστασης της Επιτροπής (ΕΕ) 2017/1584[11]· μέσω του EU-CyCLONe· στο πλαίσιο συντονισμένης αντίδρασης της ΕΕ σε υβριδικές εκστρατείες και της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών και εκστρατειών· και μέσω του συστήματος ταχείας ειδοποίησης σε περίπτωση παραπληροφόρησης·

β) να αυξήσουν την ανταλλαγή πληροφοριών επιχειρησιακού επιπέδου με το ΚΣΑΕΑ στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ, προκειμένου να ενισχυθεί η έγκαιρη προειδοποίηση και να συντονίζεται η αντίδρασή τους στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ σε περίπτωση διατάραξης κρίσιμων υποδομών με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον, εξασφαλίζοντας έτσι ταχύτερη αντίδραση με τη βοήθεια της Ένωσης, όταν χρειάζεται·

γ) να αυξήσουν την ετοιμότητά τους να αντιδρούν, κατά περίπτωση, μέσω υφιστάμενων ή προς ανάπτυξη εργαλείων σε σημαντικές διαταράξεις όπως αυτές που αναφέρονται στο στοιχείο α)·

[11] Σύσταση (ΕΕ) 2017/1584 της Επιτροπής, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη συντονισμένη αντιμετώπιση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο (ΕΕ L 239 της 19.9.2017, σ. 36).

δ) να συνεργαστούν για την περαιτέρω ανάπτυξη των σχετικών ικανοτήτων αντίδρασης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Δεξαμενής Πολιτικής Προστασίας (ECPP) και του rescEU·

ε) να ενθαρρύνουν τους φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών και τις αρμόδιες εθνικές αρχές να ενισχύσουν τις ικανότητές τους ώστε να είναι δυνατή η ταχεία αποκατάσταση της στοιχειώδους παροχής βασικών υπηρεσιών από τους εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών·

στ) να προτρέπουν τους φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών να κάνουν τις κρίσιμες υποδομές τους όσο το δυνατόν πιο ανθεκτικές κατά την ανοικοδόμησή τους, λαμβάνοντας υπόψη την αναλογικότητα των μέτρων με γνώμονα τις εκτιμήσεις κινδύνου και το κόστος σε όλο το φάσμα των σημαντικών κινδύνων που ενδέχεται να τις επηρεάσουν, μεταξύ άλλων και σε δυσμενή κλιματικά σενάρια.

26) Τα κράτη μέλη καλούνται να επιταχύνουν, στο μέτρο του δυνατού, τις προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως ορίζεται στο ενισχυμένο νομικό πλαίσιο για την κυβερνοασφάλεια, αποσκοπώντας στην ενίσχυση των ικανοτήτων των εθνικών ομάδων CSIRT —ενόψει των νέων καθηκόντων των ομάδων CSIRT και του διευρυμένου αριθμού οντοτήτων από νέους τομείς— επανεξετάζοντας και επικαιροποιώντας εγκαίρως τις στρατηγικές τους για την κυβερνοασφάλεια και θεσπίζοντας το συντομότερο δυνατόν εθνικά σχέδια αντιμετώπισης κυβερνοπεριστατικών και κρίσεων κυβερνοασφάλειας, εάν δεν τα διαθέτουν ήδη.

27) Τα κράτη μέλη καλούνται να εξετάσουν, σε εθνικό επίπεδο, ποια είναι τα πλέον κατάλληλα μέσα για να εξασφαλίσουν ότι τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη έχουν επίγνωση της ανάγκης να προωθηθεί η ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών μέσω της συνεργασίας με αξιόπιστους προμηθευτές και εταίρους. Είναι σημαντικό να γίνουν επενδύσεις σε πρόσθετες ικανότητες, ιδίως στους τομείς όπου οι υφιστάμενες υποδομές βρίσκονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους, (π.χ. στις υποδομές υποθαλάσσιων καλωδίων επικοινωνιών), ώστε να είναι δυνατό να διασφαλιστεί το αδιάλειπτο της παροχής βασικών υπηρεσιών σε περίπτωση διατάραξης, και ώστε να μειωθούν οι ανεπιθύμητες εξαρτήσεις.

28) Τα κράτη μέλη προτρέπονται να δώσουν προσοχή στην προορατική στρατηγική επικοινωνία σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της αντιμετώπισης υβριδικών απειλών και εκστρατειών, ιδίως επειδή οι αντίπαλοι ενδέχεται να επιδιώξουν να προβούν σε χειραγώγηση πληροφοριών και σε παρεμβάσεις από το εξωτερικό διαμορφώνοντας τα αφηγήματά τους γύρω από περιστατικά που στοχεύουν κρίσιμες υποδομές.

Δράσεις σε επίπεδο Ένωσης

29) Η Επιτροπή καλείται να συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη περαιτέρω σχετικών φορέων, μέσων και ικανοτήτων αντιμετώπισης, με σκοπό να ενισχυθεί η επιχειρησιακή ετοιμότητα για την αντιμετώπιση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων σημαντικών διαταράξεων των σχετικών βασικών υπηρεσιών που παρέχονται από κρίσιμες υποδομές, ιδίως μέσω εμπειρογνωμόνων και πόρων που διατίθενται μέσω της ECPP και του rescEU στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ ή μελλοντικών υβριδικών ομάδων ταχείας αντίδρασης.

30) Έχοντας κατά νου το εξελισσόμενο σκηνικό των απειλών και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή καλείται, στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ:

α) να αναλύει και να ελέγχει συνεχώς την επάρκεια και την επιχειρησιακή ετοιμότητα της υφιστάμενης ικανότητας αντίδρασης·

β) να παρακολουθεί τακτικά και να εντοπίζει δυνητικά σημαντικές ελλείψεις στην ικανότητα αντίδρασης της ECPP και των ικανοτήτων του RescEU·

γ) να εντείνει περαιτέρω τη διατομεακή συνεργασία για τη διασφάλιση επαρκούς αντίδρασης σε επίπεδο ΕΕ και να διοργανώνει τακτικές καταρτίσεις ή ασκήσεις προσομοίωσης για αυτή τη συνεργασία με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη·

δ) να αναπτύξει περαιτέρω το ΚΣΑΕΑ ως διατομεακό κόμβο έκτακτης ανάγκης σε επίπεδο Ένωσης για τον συντονισμό της στήριξης προς τα πληγέντα κράτη μέλη.

31) Το Συμβούλιο δεσμεύεται να εγκρίνει σχέδιο στρατηγικής για τη συντονισμένη αντιμετώπιση διαταράξεων σε κρίσιμες υποδομές με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον, το οποίο θα περιγράφει και θα καθορίζει στόχους και τρόπους για τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται περιστατικά κατά τέτοιων κρίσιμων υποδομών. Το Συμβούλιο αναμένει από την Επιτροπή να καταρτίσει προσχέδιο του εν λόγω σχεδίου στρατηγικής βασιζόμενη στη στήριξη και τις συνεισφορές των σχετικών οργανισμών της Ένωσης. Το σχέδιο στρατηγικής θα είναι πλήρως συνεκτικό και διαλειτουργικό με το αναθεωρημένο επιχειρησιακό πρωτόκολλο της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών (εγχειρίδιο στρατηγικής της ΕΕ) και θα λαμβάνει υπόψη το υφιστάμενο Προσχέδιο συντονισμένης αντιμετώπισης διασυνοριακών περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο[12] και την εντολή του CyCLONe της ΕΕ που ορίζεται στην οδηγία NIS2, και θα αποφεύγει την αλληλεπικάλυψη δομών και δραστηριοτήτων. Το εν λόγω σχέδιο στρατηγικής θα πρέπει να τηρεί εξολοκλήρου τις υφιστάμενες ολοκληρωμένες ρυθμίσεις IPCR για τον συντονισμό της αντίδρασης.

[12] Σύσταση (ΕΕ) 2017/1584 της Επιτροπής, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη συντονισμένη αντιμετώπιση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο.

32) Η Επιτροπή καλείται να διαβουλευτεί με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και τους σχετικούς εμπειρογνώμονες προκειμένου να εκπονήσει κατάλληλα μέτρα σε σχέση με πιθανά σημαντικά περιστατικά όσον αφορά τις υποθαλάσσιες υποδομές, τα οποία θα παρουσιάσει σε συνδυασμό με τη μελέτη απολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 20 στοιχείο α), καθώς και να επεξεργαστεί περαιτέρω τον σχεδιασμό για την αντιμετώπιση απρόοπτων καταστάσεων, τα σενάρια κινδύνου και τους στόχους για την ανθεκτικότητα της Ένωσης στις καταστροφές που προβλέπονται στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV: ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Δράσεις σε επίπεδο κρατών μελών

33) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, με τις σχετικές τρίτες χώρες όσον αφορά την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον.

34) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συνεργάζονται με την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο προκειμένου να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους κινδύνους που αφορούν τις κρίσιμες υποδομές σε διεθνή ύδατα.

35) Τα κράτη μέλη καλούνται να συμβάλουν, σε συνεργασία με την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο, ώστε να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν ταχέως η εργαλειοθήκη της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών και οι εκτελεστικές κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2022, σχετικά με πλαίσιο για τη συντονισμένη αντίδραση της ΕΕ σε υβριδικές εκστρατείες, και στη συνέχεια να τα χρησιμοποιούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως το πλαίσιο για τη συντονισμένη αντίδραση της Ένωσης σε υβριδικές εκστρατείες, ιδίως όταν εξετάζονται και προετοιμάζονται οι ολοκληρωμένες και συντονισμένες αντιδράσεις της Ένωσης σε υβριδικές εκστρατείες και υβριδικές απειλές που πλήττουν μεταξύ άλλων και φορείς εκμετάλλευσης κρίσιμων υποδομών.

Δράσεις σε επίπεδο Ένωσης

36) Η Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος καλούνται να στηρίζουν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με τα αντίστοιχα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους βάσει του δικαίου της Ένωσης, σχετικές τρίτες χώρες ώστε αυτές να ενισχύουν την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών που βρίσκονται στο έδαφός τους και ιδίως των κρίσιμων υποδομών που συνδέονται φυσικά με το έδαφός τους και με το έδαφος κράτους μέλους.

37) Η Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος, σύμφωνα με τα αντίστοιχα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους βάσει του δικαίου της Ένωσης, θα ενισχύσουν τον συντονισμό με το ΝΑΤΟ όσον αφορά την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών κοινού ενδιαφέροντος μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου ΕΕ-ΝΑΤΟ για την ανθεκτικότητα, επιδεικνύοντας πλήρη σεβασμό στις αρμοδιότητες των κρατών μελών κατ' εφαρμογή των Συνθηκών και των βασικών αρχών που διέπουν τη συνεργασία ΕΕ-ΝΑΤΟ όπως συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, και ιδίως στην αμοιβαιότητα, τη συμμετοχικότητα και την αυτονομία στη λήψη αποφάσεων. Συναφώς, η συνεργασία αυτή θα προωθηθεί στο πλαίσιο του διαρθρωμένου διαλόγου ΕΕ-ΝΑΤΟ για την ανθεκτικότητα, ο οποίος είναι ενσωματωμένος στον υφιστάμενο διυπηρεσιακό μηχανισμό για την εφαρμογή των κοινών δηλώσεων, ενώ παράλληλα θα διασφαλιστεί η διαφάνεια και η συμμετοχή όλων των κρατών μελών.

38) Η Επιτροπή καλείται να εξετάσει το ενδεχόμενο συμμετοχής εκπροσώπων σχετικών τρίτων χωρών, όπου κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο, στο πλαίσιο της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών που συνδέονται φυσικά με το έδαφος κράτους μέλους και με το έδαφος τρίτης χώρας.

(τόπος), (ημερομηνία)

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος